

KOMISIJA

KOMISIJAS LĒMUMS

(2006. gada 31. maijs)

par procedūru saskaņā ar Eiropas Kopienas dibināšanas līguma 81. pantu un EEZ līguma 53. pantu

(Lieta Nr. COMP/F/38.645 – Metakrilāti)

(izziņots ar dokumenta numuru K(2006) 2098)

(Autentisks ir tikai teksts angļu un franču valodā)

(Dokuments attiecas uz EEZ)

(2006/793/EK)

PĀRKĀPUMA KOPSAVILKUMS

- (1) Šis lēmums ir adresēts *Degussa AG, Röhm GmbH & Co. KG, Para-Chemie GmbH, Altuglas International SA, Altumax Europe SAS, Arkema SA, Elf Aquitaine SA, Total SA, ICI PLC, Lucite International Ltd un Lucite International UK Ltd, Quinn Barlo Ltd, Quinn Plastics NV un Quinn Plastics GmbH.*
- (2) Uzskaitītās 14 juridiskās personas (kas ietilpst 5 uzņēmumos, bet dažas no juridiskajām personām ir atbildīgas kā mātes uzņēmumi) ir pārkāpušas EK dibināšanas līguma 81. pantu un EEZ līguma 53. pantu, piedaloties vienotā un ilglaicīgā pārkāpumā no 1997. gada 23. janvāra līdz 2002. gada 12. septembrim EEZ metakrilātu nozarē attiecībā uz trim produktiem:

— polimetilmetakrilāta (PMMA) lējumu masām,

— polimetilmetakrilāta (PMMA) cietajām loksniem un

— polimetilmetakrilāta (PMMA) sanitārajiem izstrādājumiem.

- (3) Pārkāpums galvenokārt izpaudās kā: cenu apspriešana starp konkurentiem, vienošanās par cenām, kā arī kopīgi noteikto cenu ieviešana un kontrole, paaugstinot tā brīža cenas vai vismaz stabilizējot tās; klientiem piemērojamo pakalpojumu papildu izmaksu apspriešana; apmaiņa komerciāli nozīmīgu un konfidenciālu informāciju par tirgu un/vai uzņēmumu; dalība regulārās sanāksmēs un citi kontakti ar mērķi vienoties par iepriekš minētajiem ierobežojumiem un to kontroli EEZ.

METAKRILĀTU NOZARE

- (4) Polimetilmetakrilāta (PMMA) lējumu masas, PMMA cietās loksnes un PMMA sanitārie izstrādājumi bija daļa no ražošanas ķēdes ar metakrilāta monomēriem (MMA), kas ir šīs ķēdes izejas punkts un galveno trīs PMMA produktu izejviela. Lai gan katrs no minētajiem trim PMMA produktiem ir gan fiziski, gan ķīmiski specifisks, to ražošanā tiek izmantota viena un tā pati izejviela, kas šos produktus ļauj iedalīt vienā homogēnā produktu grupā.
- (5) Izmeklēšanas rezultātā pierādījās, ka šī karteļa kontrolē bija visa EEZ teritorija. 2000. gadā visu trīs PMMA produktu tirgus vērtība EEZ sasniedza apmēram 665 miljonus eiro par apmēram 255 000 tonnām.

PROCEDŪRA

- (6) 2002. gada decembrī Vācijas uzņēmums *Degussa AG* informēja Komisiju par metakrilātu nozarē esošo karteli un izteica vēlēšanos sadarboties ar Komisiju saskaņā ar 2002. gada Paziņojumu par iecietību. *Degussa* iesniedza Komisijai pierādījumus, kas ļāva 2003. gada martā veikt pārbaudes *Atofina, Barlo, Lucite* un *Degussa* teritorijā.
- (7) Pēc pārbaudes *Atofina, Lucite* un *ICI* iesniedza lūgumus samazināt naudas sodus. *Atofina* un *Lucite* naudas sodi tika samazināti. Turklāt *Lucite* tika piešķirta imunitāte attiecībā uz laikposma daļu, kad tas bija karteļa sastāvā. *ICI* pieteikums tika noraidīts, jo tas nesniedza vērtīgu pievienoto vērtību.
- (8) Pretenziju paziņojums tika adresēts 20 juridiskām personām, kas ietilpst septiņos uzņēmumos. Mutiskā uzklauššana, kurā piedalījās visi adresāti, notika 2005. gada 15. un 16. decembrī.

KARTEĻA DARBĪBA

- (9) Lai gan atsevišķi fakti ļauj secināt, ka pirmie pret konkurenci vērstie kontakti starp trīs PMMA produktu ražotājiem risinājās jau astoņdesmito gadu vidū, Komisija kā sākumu ir noteikusi 1997. gada 23. janvāra tikšanos, jo tā bija pirmā pret konkurenci vērstā sanāksme, kuru Komisijai ir apstiprinājis vairāk nekā viens no dalībniekiem. Vadītāju kopējā sanāksmē *Atofina*, *Degussa* un *ICI* pārstāvji apsprieda neapmierinošos ienākumus no PMMA lējumu masām un PMMA cietajām loksņēm, kā arī iespējas vēl rūpīgāk koordinēt konkurentu rīcību tirgū, realizācijas daļu vadītāji saņēma rīkojumu rūpīgāk ievērot iepriekš noslēgtos līgumus.
- (10) Ar trim PMMA produktiem saistīto pret konkurenci vērsto norunu vispārējā struktūra norāda, ka tās var uzskatīt par vienu pārkāpumu, kura ietvaros konkurenti apsprieda cenas, vienojās par tām, kā arī pildīja šīs vienošanās un kontrolēja to izpildi, apsprieda iespēju uzlikt pircējiem papildus izmaksas par pakalpojumu un apmaiņās savā starpā ar komerciāli svarīgu un konfidenciālu būtisku informāciju par tirgu un/vai uzņēmumiem.

NAUDAS SODI**Pamata summa***Pārkāpuma smagums*

- (11) Ņemot vērā pārkāpuma smagumu, tā ietekmi uz tirgu un ģeogrāfisko izplatību, pārkāpums ir uzskatāms par sevišķi nopietnu.

Diferencēta pieeja

- (12) Tā kā katra uzņēmuma loma kartelī būtiski atšķirās to dažādā apgrozījuma dēļ, mēs izmantojam diferencētu pieeju (iedalījumu grupās), tādējādi ņemot vērā katra uzņēmuma ietekmi; šīs pieejas mērķis ir precīzi formulēt, kāds bija katra uzņēmuma atsevišķi nodarītais kaitējums konkurencei.
- (13) Uzņēmumi tika iedalīti trīs grupās atbilstīgi to kopējam trīs PMMA produktu apgrozījumam EEZ 2000. gadā. Minētais gads tika atzīts par pēdējo gadu pārkāpuma norisē, kad kartelī piedalījās lielākā daļa uzņēmumu, kuriem ir adresēts šis lēmums.
- (14) *Degussa* un *Atofina* ar attiecīgi 216 miljoniem eiro un 188 miljoniem eiro tika iekļauti pirmajā grupā. *Lucite* ar 105,98 miljoniem eiro ir trešais lielākais ražotājs, kas tika iekļauts otrajā grupā. *ICI*, kas nespēja iesniegt datus par savas struktūras *ICI Acrylics* apgrozījumu, ir iekļauta otrajā grupā kopā ar *Lucite*, pieņemot, ka pārdošanas apjomi produkcijai, ko *ICI Acrylics* pārdo *Lucite*, ļauj, izmantojot *Lucite* datus, gūt objektīvu priekšstatu par *ICA Acrylics*

apgrozījumu. *Quinn Barlo*, kuras apgrozījums PMMA cietajām loksņēm sasniedza 66,37 miljonus eiro, ir iekļauts trešajā grupā. Nav pierādījumu par *Barlo* dalību jebkādās slepenās sarunās par PMMA lējumu masām vai PMMA sanitārajiem izstrādājumiem, jo tas nezināja vai varēja nezināt, kāda bija pret konkurenci vērstās vienošanās vispārējā shēma. Tāpēc, ņemot vērā esošos faktus šajā lietā, *Barlo* piespriedā soda pamata daļa tika samazināta par 25 %.

Pietiekama ietekme

- (15) Lai noteiktu tik lielu naudas sodu, kas pietiekamā mērā atturētu no pārkāpumiem, Komisija uzskata, ka uzliktajiem naudas sodiem ir jāpiemēro reizināšanas koeficients. Komisija uzsver, ka 2005. gadā, pēdējā finanšu gadā pirms šī lēmuma izstrādes, uzņēmumu kopējie apgrozījuma apjomi bija: *Degussa AG* – 11,750 miljoni eiro; *Total SA* – 143,168 miljoni eiro un *ICI PLC* – 8,490 miljoni eiro.
- (16) Ņemot vērā iepriekš minēto un agrāk pieņemtos lēmumus, Komisija uzskata, ka *Total/Atofina*, *Degussa* un *ICI* naudassods ir jāpalielina vairākas reizes.

Dalības laiks

- (17) Individuāli koeficienti tika piemēroti arī atbilstīgi tam, cik ilgi katra juridiskā persona bija piedalījies pārkāpumā.

VAINU PASTIPRINOŠI APSTĀKĻI*Atkārtoti pārkāpumi*

- (18) Pārkāpumu veikšanas laikā uz *Degussa*, *Atofina* un *ICI* jau attiecās Komisijas noteiktie aizliegumi veidot karteli⁽¹⁾. Tas attaisno šiem uzņēmumiem piemērotā soda pamata summas palielināšanu.

⁽¹⁾ Šādi lēmumi ir:

Par *Degussa*: Komisijas 1984. gada 23. novembra lēmums par procedūru saskaņā ar EEK Līguma 85. pantu (IV/30.907 – *Peroxygen products*, OV L 35, 7.2.1985., 1. lpp.); Komisijas 1986. gada 23. aprīļa lēmums par procedūru saskaņā ar EEK Līguma 85. pantu (IV/31.149 – *Polypropylene*, OV L 230, 18.8.1986., 1. lpp.).
Par *Atofina*: Komisijas 1984. gada 23. novembra lēmums par procedūru saskaņā ar EEK Līguma 85. pantu (IV/30.907 – *Peroxygen products*, OV L 35, 7.2.1985., 1. lpp.); Komisijas 1986. gada 23. aprīļa lēmums par procedūru saskaņā ar EEK Līguma 85. pantu (IV/31.149 – *Polypropylene*, OV L 230, 18.8.1986., 1. lpp.) un Komisijas 1994. gada 27. jūlija lēmums par procedūru saskaņā ar EEK Līguma 85. pantu (IV/31.865 – PVC II, OV L 239, 14.9.1994., 14. lpp.).
Par *ICI*: Komisijas 1986. gada 23. aprīļa lēmums par procedūru saskaņā ar EEK Līguma 85. pantu (IV/31.149 – *Polypropylene*, OV L 230, 18.8.1986., 1. lpp.); Komisijas 1994. gada 27. jūlija lēmums par procedūru saskaņā ar EEK Līguma 85. pantu (IV/31.865 – PVC II, OV L 239, 14.9.1994., 14. lpp.).

VAINU MĪKSTINOŠI APSTĀKĻI

- (19) Vairāki uzņēmumi lūdza ņemt vērā dažus vai visus turpmāk uzskaitītos vainu mīkstinošos apstākļus: drīzu pārkāpuma pārtraukšanu;niecīgu/pasīvu lomu; faktu, ka prakse netika aktīvi īstenota; atbilstības programmu ieviešanu; faktu, ka uzņēmums nav guvis labumu; krīzi MMA nozarē. Šīs prasības tika noraidītas kā nepamatotas, izņemot *Quinn Barlo* prasību atzīt tāsniecīgo/pasīvo lomu. Tāpēc *Quinn Barlo* pamata summu samazināja par 50 %.
- (20) Prasības par vainu mīkstinošiem apstākļiem, kas izrietēja no sadarbības, kas nebija saistīta ar 2002. gada Paziņojumu par iecietību, tika noraidītas, jo nebija īpašu apstākļu, kas attaisnotu šādu rīcību. Uzņēmumu sadarbība tika ļoti rūpīgi izvērtēta saskaņā ar 2002. gada Paziņojumu par iecietību.

2002. GADA PAZIŅOJUMA PAR IECIETĪBU PIEMĒROŠANA

Atbrīvojums no naudas soda – 8. punkta a) apakšpunkts

- (21) *Degussa* bija pirmais uzņēmums, kas 2002. gada 20. decembrī informēja Komisiju par karteļa eksistenci. 2003. gada 27. janvārī Komisija saskaņā ar Paziņojuma par iecietību 15. punktu piešķīra *Degussa* nosacītu atbrīvojumu no naudas sodiem. *Degussa* Komisijas administratīvā procesa laikā sadarbojās pilnā mērā, stabili un bez vilcināšanās, nodrošinot Komisiju ar visiem tās rīcībā esošajiem pierādījumiem par iespējamo pārkāpumu. *Degussa* pārtrauca savu dalību iespējamajā pārkāpumā ne vēlāk par pierādījumu iesniegšanas brīdi, kā to paredz Paziņojums par iecietību un nedarīja neko tādu, kas liktu citiem uzņēmumiem līdzdarboties pārkāpumā. Līdz ar to *Degussa* izpildīja nosacījumus, lai saņemtu pilnu atbrīvojumu no naudas soda.

Soda samazināšana – 23. punkta b) apakšpunkta pirmais ievilkums (samazinājums par 30–50 %)

- (22) *Atofina* bija pirmais uzņēmums, kas izpildīja Paziņojuma par iecietību 21. punkta prasības, jo tas iesniedza Komisijai pierādījumus, būtiski papildinot Komisijas rīcībā tobrīd esošos pierādījumus, turklāt, saskaņā ar Komisijas rīcībā esošo informāciju, *Atofina* pārtrauca savu dalību pārkāpumā ne vēlāk par pierādījumu iesniegšanas brīdi un neatjaunoja to arī turpmāk. Tādēļ, saskaņā ar 23. punkta b) apakšpunkta pirmo ievilkumu šis uzņēmums izpildīja nosacījumus, lai tam piespriests sods tiktu samazināts par 30–50 %. *Atofina* sods tika samazināts par 40 %.

23. punkta b) apakšpunkta otrais ievilkums (20–30 % samazinājums)

- (23) *Lucite* bija otrais uzņēmums, kas izpildīja Paziņojuma par iecietību 21. punkta iepriekš minētās prasības un pārtrauca savu dalību pārkāpumā ne vēlāk par pierādījumu iesniegšanas brīdi un neatjaunoja to arī turpmāk. Tādēļ, saskaņā ar Paziņojuma par iecietību 23. punkta b) apakšpunkta otro ievilkumu, *Lucite* izpildīja nosacījumus, lai tam piespriests sods tiktu samazināts par 20–30 %. *Lucite* sods tika samazināts par 30 %.

Atbrīvojums no naudas soda saskaņā ar 23. punktu

- (24) *Lucite* pierādījumi ļāva Komisijai konstatēt, ka karteļa darbība bija ilgusi no 2001. gada 28. februāra līdz 2002. gada 12. septembrim. Saskaņā ar Paziņojuma par iecietību 23. punktu, šis pārkāpuma laiks attiecās uz faktiem, kas Komisijai nebija iepriekš zināmi un bija tieši saistīti ar iespējamā karteļa pastāvēšanas ilgumu. Tāpēc *Lucite* pierādījumi attiecībā uz šo pārkāpuma laiku netika izmantoti pret *Lucite* soda lieluma noteikšanas nolūkā.

23. punkta b) apakšpunkta trešais ievilkums (samazinājums, kas nepārsniedz 20 %)

- (25) *ICI* savu sodu lūdza mīkstināt 2004. gada 18. oktobrī, pēc tam, kad Komisija bija saņēmusi lūgumus mīkstināt sodu no *Degussa* (2002. gada 20. decembrī), *Atofina* (2003. gada 3. aprīlī) un *Lucite* (2003. gada 11. jūlijā).
- (26) Saskaņā ar Paziņojuma par iecietību par soda mīkstināšanu, Komisija ar *ICI* lūgumu iepazinās hronoloģiskā secībā, atbilstīgi lūgumu iesniegšanai, un izvērtēja vai lūgumā ir vēra ņemama pievienotā vērtība saskaņā ar 21. punktu. Ņemot vērā šo kritēriju, Komisija informēja *ICI*, ka tā iesniegtie pierādījumi nesniedza vēra ņemamu pievienoto vērtību Paziņojuma par iecietību izpratnē.

PROCEDŪRAS PABEIGŠANA

- (27) Ņemot vērā faktus, ko uzņēmumi izvirzīja savās atbildēs uz Iebildumu, kā arī visu, kas tika minēts mutiskās uzklaušanās laikā, Komisija, pirmkārt, nolēma atsaukt pret visiem uzņēmumiem vērstās pretenzijas par pārkāpuma daļu attiecībā uz MMA, otrkārt, Komisija nolēma atsaukt pret *BASF AG*, *Repsol YPF SA*, *Repsol Quimica SA*, *Repsol Brønderslev A/S* un *Repsol Polivar SpA* vērstās pretenzijas par PMMA lēmumu masām, PMMA cietajām loksņēm un PMMA sanitārajiem izstrādājumiem, treškārt, Komisija lēma atsaukt pret *Quinn Barlo Ltd*, *Quinn Plastics NV*, *Quinn Plastics GmbH*, *Quinn Plastics SA* vērstās pretenzijas par PMMA lēmumu masām un, visbeidzot, atsaukt pret *Quinn Plastics SA* vērstās pretenzijas par PMMA cietajām loksņēm.

LĒMUMS

- (28) Lēmuma adresāti un to dalības kartelī ilgums:
- a) *Degussa AG, Röhm GmbH & Co. KG* (agrāk *Agomer GmbH* un *Röhm GmbH*) un *Para-Chemie GmbH*: no 1997. gada 23. janvāra līdz 2002. gada 12. septembrim;
 - b) *Altuglas International SA, Altumax Europe SAS, Arkema SA* (agrāk *Atofina SA*) un *Elf Aquitaine SA*: no 1997. gada 23. janvāra līdz 2002. gada 12. septembrim; *Total SA*: no 2000. gada 1. maija līdz 2002. gada 12. septembrim;
 - c) *ICI PLC*: no 1997. gada 23. janvāra līdz 1999. gada 1. novembrim;
 - d) *Lucite International Ltd* un *Lucite International UK Ltd.*: no 1999. gada 2. novembra līdz 2002. gada 12. septembrim un
 - e) *Quinn Barlo Ltd.* (agrāk *Barlo Group plc*), *Quinn Plastics NV* (agrāk *Barlo Plastics NV*) un *Quinn Plastics GmbH* (agrāk *Barlo Plastics GmbH*): no 1998. gada 30. aprīļa līdz 2000. gada 21. augustam.
- (29) Ņemot vērā iepriekš minētos apsvērumus, tika piemēroti šādi sodi:
- a) *Degussa AG, Röhm GmbH & Co. KG* un *Para-Chemie GmbH*: 0 EUR;
 - b) *Arkema SA, Altuglas International SA* un *Altumax Europe SAS* ir solidāri atbildīgi par 219,13125 miljonu eiro nomaksu; no šīs summas *Total SA*, ņemot vērā solidāro atbildību, ir jāsamaksā 140,4 miljoni eiro un *Elf Aquitaine*, ņemot vērā solidāro atbildību, ir jāsamaksā 181,35 miljoni eiro;
 - c) *ICI PLC*: 91,40625 miljoni eiro;
 - d) *Lucite International Ltd.* un *Lucite International UK Ltd.*, ir solidāri jāsamaksā: 25,025 miljoni eiro un
 - e) *Quinn Barlo Ltd, Quinn Plastics NV* un *Quinn Plastics GmbH*, ir solidāri jāsamaksā: 9 miljoni eiro.
- (30) Augstāk uzskaitītie uzņēmumi saņēma rīkojumu nekavējoties pārtraukt 3. apsvērumā minēto pārkāpumu, ja vienas jau nav izdarīts, kā arī atturēties no 3. apsvērumā minētās rīcības un darbību atkārtotības, kā arī no cita veida rīcības un darbības, kas ir vērsta uz tādu pašu vai līdzīgu objektu, kā arī rada tādu pašu vai līdzīgu iedarbību.
-